

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2016

Lapplands kommunalförbund

*Anna Carlénius
Revisionskonsult*

Mars 2017

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Revisionell bedömning	8
3.3.	Rättvisande räkenskaper	8
3.3.1.	Iakttagelser	8
3.3.2.	Revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för 2016. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och inga underskott från tidigare år finns. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2016 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall i huvudsak är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2016 är delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunalförbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild.

Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunalförbundets kansli. Granskningen har utförts enligt god revisionsmed utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Direktionen fastställde årsredovisningen 2017-03-03.

Rapportens innehåll har sakgranskats av personer på kommunalförbundets kansli.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Direktionens beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen uppgifter om personalens åldersstruktur i form av diagram och verbal information. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 2,94 % vilket är en ökning jämfört med föregående år (3,0 % 2015).

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas samt nyckeltal för verksamheten.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplýsningar om budgetavvikelser för de olika verksamheterna lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Kommunalförbundet har investerat för totalt 2,9 mnkr år 2016. De största investeringarna är aktiv utrustning för IT-nätverk (1 mnkr) och möbler till gymnasiet (0,6 mnkr).

Driftredovisning

Utfallet av kommunalförbundets driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplýsningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Gymnasiets, lärcentras och kansliets budgetavvikelser framgår av tabellen nedan.

Driftredovisning, tkr	Nettobudget	Utfall	Budgetavvikelse
Kansli	0	159	159
Lapplands Gymnasium	0	377	377
Lapplands lärcentra	0	-536	-536
Summa	0	0	0

Orsaken till att utfallet och budgetavvikelsen är noll, är att en återbetalning skett till medlemskommunerna från ett överskott om 2,9 mnkr. Överskottet för kommunalförbundet beror till huvudsak på intäkter från Migrationsverket och att kommunalförbundet inte har hunnit uppbeta motsvarande kostnader för undervisning vid gymnasiet, innan återbetalningen var överskottet på 2,8 mnkr.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. I och med återbetalningen till medlemskommunerna visar balanskravsresultatet -324 tkr för kommunalförbundet, detta beror på en reducering av en realisationsvinst på grund av att kommunalförbundet avyttrat en fond.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer vidare att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

3.2. God ekonomisk hushållning

Direktionen har fastställt ett måldokument inför verksamhetsåret. Måldokumentet innehåller finansiella mål, ett antal allmänna verksamhetsmål, samt ett antal mål för de olika verksamheterna. Samtliga mål beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunalförbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2016:

Mål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2016
Verksamheten ska bedrivas inom beslutade budgetramar	Ja	Ja
Prognossäkerheten skall vara god och rapporter skall regelbundet lämnas till direktionen	Ja	Ja
Inget kapitaltillskott från ägarna under budgetåret	Ja	Ja
Investeringar skall ske med egna medel	Ja	Ja
Ingen låneskuld skall förekomma om inte direktionen godkänt denna	Ja	Ja
Långsiktig kapitalplacering ska följa riktlinjer	Ja	Ja
Betalningsberedskapen skall motsvara en månads löpande utgifter	Ja	Ja
Resultatutjämningsreserven ska följa riktlinjer	Ja	Ja

Av redovisningen framgår att samtliga mål uppfylls.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunalförbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2016. Av den framgår att 12 av 18 verksamhetsmål är uppfyllda, 4 mål är delvis uppfyllda och 2 av målen har inte uppfyllts.

Mål/delmål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2016
All verksamhet		
All verksamhet ska präglas av respekt för alla individers lika värde...	Ja	Ja
Samma möjligheter för kvinnor och män att delta, påverka, utveckla...	Ja	Ja
Fortlöpande bevaka möjligheter till extern finansiering av utvecklingsprojekt	Ja	Ja
Strategisk satsning på förbundets kompetensförsörjning	Ja	Delvis
Utveckla förbundets administrativa rutiner	Ja	Delvis
Lapplands lärcentra		
Utveckla det efterfrågestyrda utbildningsutbudet vad gäller innehåll, tillgänglighet och flexibilitet inom samtliga utbildningsformer. (9 av 12 delmål uppnådda)	Ja	Delvis
Kvalitetssäkra kurser som ges via distansteknik	Ja	Delvis
Öka elever och studerandes delaktighet i lärandeprocessen	Ja	Ja
Utbildningen ska sträva efter flexibla lösningar när det gäller organisationssätt, arbetssätt, arbetsformer med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar	Ja	Ja
Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	Ja	Ja
För att kunna minska avbrott ska vi ha kunskap om 80 % av avbrottsorsakerna samt analysera dessa	Ja	Ja
Minst 60 % av de studerande inom vuxenutbildning och yrkeshögskola ska ha lämnat in kursutvärderingar och dessa ska analyseras	Ja	Nej
Lägst 85 % av satta betyg ska vara minst godkända inom vuxenutbildning och yrkeshögskola	Ja	Ja
Lapplands Gymnasium		
Att gymnasienämnden utifrån uppföljningen av den övergripande utvecklingsplanen för 2015 reviderar utvecklingsområden för 2016	Ja	Ja
Att uppföljningen sker av utvecklingen om de områden som prioriterats i planen	Ja	Ja
Att en delrapport gällande arbetet enligt utvecklingsplanen lämnas till direktionen efter halva verksamhetsåret	Ja	Ja
Samverkansområden		
Att utifrån beslut i medlemskommunerna samordna fördjupat utvecklingsarbete gällande gemensamt hvb-hem	Ja	Nej
Att utifrån LKF-verksamheternas behov delta i medlemskommunernas samarbete kring utveckling av IT-strategier	Ja	Ja

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2016 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall i huvudsak är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2016 är delvis uppfyllda. Av tabellen går att utläsa att av totalt 18 mål är det endast 2 mål som inte uppfylls och 4 mål som delvis är uppfyllda.

Kommunalförbundet lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning.

3.3. *Rättvisande räkenskaper*

3.3.1. *Iakttagelser*

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt kommunalförbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är noll. Resultatet medför därför ingen avvikelse mot budget, nollresultatet beror på återbetalning av medlemsbidragen till medlemskommunerna. I jämförelse med föregående år har verksamhetens intäkter ökat med 13 mnkr, kostnaderna har också ökat med 13 mnkr.

<i>Resultaträkning</i>	<i>Utfall 2015</i>	<i>Utfall 2016</i>
Verksamhetens intäkter	265 334	279 019
Verksamhetens kostnader	-263 515	-277 422
Avskrivningar	-1 397	-1 749
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>422</i>	<i>-153</i>
Finansiella intäkter	-16	355
Finansiella kostnader	-227	-202
<i>Årets resultat</i>	<i>178</i>	<i>0</i>

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunalförbundets tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4) vilket kommunalförbundet tillämpar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2017-03-14

Hans Forsström
Uppdragsledare

Anna Carlénius
Projektledare